

संयुक्त प्रेस विज्ञप्ती

नेपाल सरकार, शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयद्वारा शिक्षा ऐन २०२८ को दफा १९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी हालै कार्यान्वयनमा ल्याइएको “शैक्षिक परामर्श, भाषा शिक्षण तथा तयारी कक्षा (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) नियमावली, २०८३” को हामी यस क्षेत्रमा दशकौं देखी कार्यरत परामर्श व्यवसायी एवं शैक्षिक परामर्श व्यवसायीहरु संघ संस्थाहरु स्वागत गर्दछौ तर हाम्रा लागी बनाईएको नियम हामी यही क्षेत्रका सरोकारवालाहरुसंग छलफल नै नगरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको उक्त नियमावलीका प्रावधानहरुले विद्यार्थीको सुचनाको हक, निजी क्षेत्रको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने र अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षा मार्फत विश्वव्यापी ज्ञान, सीप, अनुभव तथा अवसर हासिल गर्ने आम नेपाली नागरिकको मौलिक हक समेत हनन हुन जाने र हामी व्यवसायीहरुले व्यवसाय नै बन्द गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको हुँदा नेपाल सरकार, शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयद्वारा जारी “शैक्षिक परामर्श, भाषा शिक्षण तथा तयारी कक्षा (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) नियमावली, २०८३” का अव्यवहारिक नियमहरु प्रति हाम्रो गंभिर आपत्ति सहितको **साभ्भा धारणा** रहको छ ।

राज्यको नीति निजी क्षेत्रलाई नियन्त्रण र निरुत्साहित गर्नेभन्दा पनि जिम्मेवार, पारदर्शी तथा उत्तरदायी बनाएर सहजीकरण, प्रवर्द्धन र संरक्षण गर्ने प्रकृतिको हुनुपर्छ भन्दै हामी नियमावलीका निम्न प्रावधानहरु खारेज गरी संसोधन हुनुपर्छ भनी नेपाल सरकार संग जोडदार माग गर्दछौ ।

(क) अनुमतिपत्रको अवधि र नविकरण

अनुमतिपत्रको अवधि र नवीकरण: अनुमतिपत्रको अवधि १ वर्ष र बार्षिक रुपमा नविकरण गर्नु पर्दा धेरै भन्नुटिलो एवम धेरै क्षेत्रमा व्यवसायी नविकरणकै लागि लाग्नुपर्ने भएको हुँदा अनुमति पत्रको अवधि र नविकरण ५ वर्षको लागि हुनुपर्दछ ।

(ख) शैक्षिक मेला बर्गिकरण गर्नु पर्ने:

शैक्षिक मेला बिना व्यवसायिको मुख्य काम काजको बाताबरण नै बन्द हुने र विद्यार्थीहरुको सुचनाको हक हनन हुने हुँदा सेमिनार वा अन्तरत्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्वीकृतिको लागी समेत मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्ने व्यवस्था आवश्यक छैन । आफ्नो कार्यालय परिसर भित्र आयोजना गरिने सुचनामुलक शैक्षिक मेला वा प्रदर्शनी को हकमा समेत अनुमति अनिवार्य गरिनु हुदैन ।

विदेशमा अध्ययन गर्न जाने नेपाली विद्यार्थीहरुलाई लक्षित गरी सञ्चालन गर्न खोजिएको शैक्षिक मेला वा प्रदर्शनी तथा सेमिनार सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्विकृति दिइने छैन भन्ने व्यवस्था पुर्णरुपमा खारेज गरिनु पर्दछ ।

ग) मापदण्ड सम्बन्धि व्यवस्था: मापदण्ड समयानुकुल हुनु पर्दछ । नियमावलि लागु हुनु अगावै दशकौ वर्षदेखि चलि आईरहेका कार्यालयहरुको हकमा उल्लेखित नियमावलीमा भएका पुरा गर्न नसकिने मापदण्ड लागु गरिनु हुदैन ।

(घ) विदेशी शैक्षिक संस्थाबाट लिने लाभ: शैक्षिक परामर्श व्यवसायीहरुको मुख्य आम्दानीको श्रोत नै विदेशी कलेज तथा विश्वविद्यालयहरुले दिने रकम हो । सो रकम लिन नपाउने हो भने राज्यमा आउने रकम आउन

बन्द हुने र व्यवसायमा आर्थिक उपार्जन नभई खर्चको अभावमा व्यवसाय समेत बन्द गर्नुपर्ने अवस्था आउने हुँदा यो नियम खारेज गरिनु पर्छ ।

डं) कर तथा आयव्यय विवरण सम्बन्धमा: नियमावलीमा उल्लेख गरिएको समता शुल्क निजि शिक्षण संस्थाहरूका लागि लागुहुने हो तसर्थ शैक्षिक परामर्श व्यवसायीको हकमा यो व्यवस्था लागु हुनु हुदैन साथै आय व्ययको विवरण आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा बुझाई कर चुक्ता प्रमाणपत्र मन्त्रालयमा समेत पेश गर्ने हुदा दोहोरो विवरण पेश गर्ने व्यवस्था खारेज गरिनु पर्दछ ।

च) क्षतिपूर्ति सम्बन्धि व्यवस्था: नियमावलीमा उल्लेखित विद्यार्थीहरूको आर्थिक मानसिक क्षतिको आधारमा परामर्श व्यवसायीले क्षतिपूर्ति तिर्नुपर्ने व्यवस्था अनुपयुक्त एवम् अव्यवहारिक छ । विद्यार्थीसँग परामर्श व्यवसायीले सेवाग्राहिको हैसियतमा करार सम्झौतागर्ने र सम्बन्धित देशको कलेज तथा विश्वविद्यालयले समेतले भर्ना सम्बन्धि सम्झौता गर्ने भई सम्पूर्ण कुराहरू सम्झौता बमोजिम नै हुने हुँदा क्षतिपूर्ति तिर्नु पर्ने व्यवस्था मनासिव छैन । जसका कारण व्यवसायी जहिले जोखिममा रहने हुँदा खारेज गरिनु पर्दछ ।

(छ) सरोकारवालासँग परामर्शको अभाव

दुरगामी व्यापक प्रभाव पार्ने नियमावली निर्माण गर्दा यस क्षेत्रमा प्रत्यक्ष रूपमा कार्यरत संघ-संस्था, व्यवसायी, विषयविज्ञ, कानूनविद्, विद्यार्थी तथा अभिभावकका प्रतिनिधिसँग पर्याप्त, औपचारिक तथा परिणाममुखी छलफल नगरिनु गम्भीर नीतिगत कमजोरी हो । नियमावली जसका लागि बनाईएको र जुन क्षेत्रमा लागु हुने हो, सो क्षेत्रका सरोकारवालाबाट लिखित रूपमा प्रस्तुत गरिएका सुझाव, व्यावहारिक अनुभव तथा तथ्यमा आधारित धारणालाई नियमावलीमा कुनै सम्बोधन गरिएको देखिँदैन ।

(ज) संस्थागत वर्गीकरण सम्बन्धि व्यवस्था

अस्पष्ट वा अव्यावहारिक वर्गीकरण तथा ग्रेडिङ प्रणालीले संस्थाबीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा, प्रशासनिक विभेद र स्वेच्छाचारी निर्णयको सम्भावना बढाउँछ । शैक्षिक परामर्शमा ग्रेडिङ प्रणाली आवश्यक छैन ।

संस्थाको नवीकरण प्रक्रिया सरल, पारदर्शी र दीर्घकालीन हुनुपर्छ । आवश्यक अनुगमन र कानुनी अनुपालनको अधीनमा अनुमति तथा नवीकरणको अवधि पाँच वर्ष कायम गरिनुपर्ने हाम्रो धारणा छ ।

(झ) अव्यावहारिक धरौटी सम्बन्धी व्यवस्था

नियमावलीमा गरिएको धरौटी सम्बन्धी व्यवस्था न्यायोचित, व्यावहारिक र बैज्ञानिक छैन । धरौटीको सट्टा आवश्यक कानुनी व्यवस्था सहितको प्रभावकारी बीमा तथा विद्यार्थीको शुल्क संरक्षणमा पहल गर्ने प्रणाली लागू गरिनु पर्छ ।

संयुक्त अभियान तथा आन्दोलनका कार्यक्रम

१. मिति २०८३/०३/३२ गते सम्पूर्ण सदस्यहरूले आ-आफ्नो कार्यालयमा कालो पट्टी बाँधी नियमित रूपमा कार्यालय सञ्चालन गर्दै विरोध जनाउने ।
२. मिति २०८३/०४/०१ गते सम्पूर्ण सदस्यहरूले आ-आफ्नो कार्यालय अगाडि बसी प्लेकार्डसहित बिहान ११:०० बजेदेखि ११:३० बजेसम्म शान्तिपूर्ण विरोध कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

हात्तिसारदेखि पद्मोदय मोडसम्म

बागबजारदेखि पुतलीसडक चोकसम्म

डिल्लीबजारदेखि पुतलीसडक चोकसम्म

साथै, काठमाडौं उपत्यकाका अन्य स्थानमा रहेका व्यवसायीहरू पुतलीसडकमा उपस्थित भई संयुक्त रूपमा विरोध कार्यक्रममा सहभागी हुनेछन् ।

३. उपरोक्त आन्दोलनका कार्यक्रमहरू सम्पन्न हुँदासमेत राज्य पक्षबाट वार्ता तथा समस्या समाधानका लागि कुनै पहल नभएमा, सम्पूर्ण सदस्यहरूले आ-आफ्नो कार्यालयको चाबी सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा बुझाई अनिश्चितकालीन आन्दोलनमा जाने निर्णय गरिनेछ ।

हामी पुनः स्पष्ट गर्न चाहन्छौं कि हाम्रा सम्पूर्ण कार्यक्रम शान्तिपूर्ण, लोकतान्त्रिक, मर्यादित र कानूनसम्मत हुनेछन् । सरकारसँग सार्थक संवाद र रचनात्मक समाधानका लागि हाम्रो ढोका सधैं खुला रहनेछ ।

हाम्रो संयुक्त प्रतिबद्धता

हामी अव्यावहारिक र नियन्त्रणमुखी नियमन स्वीकार गर्दैनौं ।

हामी वैधानिक व्यवसाय, निजी लगानी, रोजगारी तथा विश्वव्यापी अवसर हासिल गर्ने नेपाली नागरिकको सपनामाथि प्रतिकूल असर पार्ने नीति स्वीकार गर्दैनौं ।

संवाद गरौं । पुनरावलोकन गरौं । संशोधन गरौं । सहकार्य गरौं । नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षा क्षेत्रलाई अभ्यवस्थित, सुरक्षित, उत्तरदायी, विश्वसनीय र प्रतिस्पर्धी बनाऔं ।

यो संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति शैक्षिक परामर्श क्षेत्रमा क्रियाशील देहायका संघ-संस्था तथा समूहहरूको संयुक्त बैठकको निर्णयअनुसार जारी गरिएको हो ।

सहभागी संघ-संस्था तथा समूहहरू

१. Federation of Educational Consultancy Entrepreneurs Nepal (FECE Nepal)
२. Educational Consultancy Association of Nepal (ECAN)
३. Free Educational Consultancies Organization Nepal (FECON)
४. National Educational Consultancy Association (NECA)
५. Japanese Language School Association of Nepal (JALSAN)
६. Educational Professional Consultancy Association of Nepal (EPCAN)
७. Korean Educational Consultancy Association of Nepal (KECAN)
८. Active Educational Consultancy Association of Nepal (AECAN)
९. Association of Australian Education Representatives in Nepal (AAERI Nepal)

१०. International Education Representatives Initiative of Nepal (IERIN)

११. Nepalese Association of Australian Education Representatives (NAAER)

१२. Nepal Educational Business Association (NEBA)

१३. Nepal Educational Counseling Services Association (NECSA)

१४ Korean Language Training Association (KOLAN)

१५. Non Member Consultant

दिपक गुरुङ्ग

संयोजक

संयुक्त सघर्ष समिति

शैक्षिक परामर्श व्यवसायी